

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 189 (3189)

СЕРЕДА
8 жовтня
2003 року

ВІТАННЯ

Юристам України

Сердечно вітаю вас з професійним святом — Днем юриста.

Вплив правників на всі політичні й соціально-економічні процеси в державі важко переоцінити. Своєю багатогранною діяльністю, яка за роки незалежності набула нового змісту, ви активно сприяєте руху України по шляху побудови демократичної держави європейського типу, найбільшою цінністю якої є верховенство права, утвердження і забезпечення прав і свобод людини.

На високу оцінку заслуговує ваша активна участь у реформуванні державного механізму, оновленні законодавства задля інтеграції України у світову та європейську правові системи, у поширенні правових знань, посиленні соціального захисту громадян.

Верховна Рада України і надалі ефективно сприятиме створенню необхідних умов для плідної праці юристів у різних сферах державного й суспільного життя, науці, утвердження авторитету та значущості правника у країні.

Переконаний, що високий професіоналізм, усвідомлене почуття відповідальності допоможуть вам здобути ще більшу повагу українського народу, підвищити його довіру до вашої діяльності.

Щиро вірячи у свою державу, люди покладають на вас великі надії у справі утвердження справедливості, правопорядку і законності.

Бажаю нових творчих здобутків, міцного здоров'я, добра і благополуччя.

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

СПІВРОБІТНИЦТВО

Перший візит до сусідньої Словаччини

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин перебуває з офіційним візитом у Словацькій Республіці. Учора відбулися переговори глави українського парламенту з Головою Національної Ради СР Павлом Грушовським. Сторони обговорили актуальні питання двосторонніх відносин, передовсім у світлі вступу Словаччини до Євросоюзу. Співрозмовники наголосили на необхідності активізувати міжпарламентські контакти. Як повідомляв «ГУ», нинішній візит Голови ВР — перший з часів встановлення незалежності у Словаччині та Україні.

(Закінчення на 2-й стор.).

Членство в НАТО — це стратегічна мета

Учора у Верховній Раді розпочалося спільне засідання Політичного комітету Парламентської асамблеї НАТО та Міжпарламентської ради Україна—НАТО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Як заявив у вітальній промові заступник Голови ВР Олександр Зінченко, цілковита інтеграція в європейські та євроатлантичні структури — це наша стратегічна мета, доктрина національного розвитку. «І складовою цього розвитку є набуття повноправного членства в НАТО». Окреслена стратегія інтеграції на 80 відсотків націлена на внутрішні глибинні зміни в Україні. Олександр Зінченко зауважив, що вся сфера відносин з НАТО — предмет особливої уваги з боку ВР.

«Дорога України до НАТО — ще досить довга, — заявив заступник Голови ПА НАТО Маріо Паломбо **(на знімку)**. — Але важливо, щоб ніхто не думав, що цю дорогу можна перервати».

Щодо проблем, які ще належить розв'язати Україні, то про них говорилося багато. Зокрема, голова підкомітету з питань Центральної та Східної Європи Політкомітету ПА НАТО Маркус Мекель вважає, що наше членство в альянсі найближчим часом «нереальне». І правильніше вести мову про участь НАТО у співробітництві, спрямованому на політичний, економічний розвиток України, її стабільність. «Бо якщо раптом Україна стане нестабільною, то це буде і наша проблема», — зауважив пан Мекель.

ХАЙ ЖИВЕ МАЛЕНЬКИЙ ЖОВТЕНЬ

Коли нагадують, що настав жовтень, звично питаєш: «Великий?!» — «Ні, маленький!» А все-таки неспокійно. Бо почитайте хоча б сьогоднішню газету: шпаклюють фасади, лунають заяви-гасла, обіцяють кадровий переворот у верхах. Класичний жовтень. Все як у виставі, сцену з якої ви тут бачите. Харківський «Театр 19» щойно показав її у Києві. Це комедія за «Хулієм Хуриною» Миколи Куліша. Назву переінакшили — «Хулія славлю», так це звучить. Вистава — про фасади-паради, до яких звикли, бо давно ніхто не нагадував про них так пристрасно, як цей театр. Ці хлопці були ще школярами, коли політики бавилися запитанням «Яку державу будуємо?» Потім політики про це забули, а хлопці — ні. Підросли й сказали: ось яку — смійтеся, коли не соромно. Після вистави на мить здається, що скінчилася епоха самообману. Отже, театр серйозний, хоч і молодий. За останні десять літ подібного в Україні не з'являлося. Були достойні починання, та не було отакої цілісної, переконливої, яскравої й розумної театральної компанії. Все у них дуже по-справжньому, аж не віриться, що цей театр — бездомний у Харкові. Хоча при чому тут Харків, коли держава любить лише себе, а не своїх бездомних. А вони люблять нагадувати про себе у жовтні. Місяць такий.

Фото Тараса МИЦКАНЮКА.

Інцидент вичерпано. Постраждала лише журналістка

Глава українського зовнішньополітичного відомства Костянтин Грищенко повідомив, що під час переговорів з його російським колегою Ігорем Івановим було «чітко» заявлено: будівництво греблі у Керченській протоці здійснюватиметься в межах, що відповідають договірним зобов'язанням сторін. Український міністр переконаний: «це означає, що воно не може виходити за лінію розмежування у Керченській протоці, яке Україна розглядає як лінію проходження державного кордону».

(Закінчення на 2-й стор.).

Електронний переказ до Москви

Учора «Укрпошта» презентувала для українських громадян нову послугу — міжнародний електронний переказ до Російської Федерації. Відкриття обміну між Києвом і Москвою «Укрпошта» та Пошта Росії приурочили до Всесвітнього Дня Пошти, який відзначають 9 жовтня.

Церемонія відкриття нової послуги відбулася у формі телемосту, під час якого було підписано угоду між поштовими службами України та Росії. Голова Держкомітету зв'язку та інформатизації України Олег Яценко та міністр зв'язку та інформатизації Росії Леонід Рейман обмінялися електронними переказами в режимі реального часу.

Відтепер до 12 країн світу, які здійснюють обмін міжнародними електронними переказами за всесвітньою мережею електронних грошових переказів «Міжнародна фінансова система», підключилися Україна і Росія, **повідомляє наш кореспондент Ірина БУЛАНЕНКО**.

У НОМЕР

Бюджет поповнять «п'яні» гроші

Поблизу Запоріжжя введено в експлуатацію лікеро-горілчаний завод «Хортиця». Датська компанія вклала в реалізацію проекту 19 мільйонів доларів.

До Дня Запоріжжя — 14 жовтня — підприємство, на якому створено 300 робочих місць, досягне своєї виробничої потужності. Щомісяця тут планують виготовляти два мільйони літрів алкогольних і безалкогольних напоїв, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ**.

«Червоний півень» забрав життя

У селі Старий Кривин Славутського району задихнулися від чадного газу троє малюків, найстаршому з яких виповнилося чотири, а найменшому — лише рік. Діти ще спали, коли батьки пішли до лісу по гриби. Односельці побачили, що з вікон і дверей хати вибивається дим. Пожежні прибули оперативно, проте було вже пізно. Припускають, що діти, прокинувшись, почали гратися сірниками, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК**.

Тим часом в одну ніч у житлових помешканнях Дніпропетровська сталися одночасно дві жахливі пожежі. На вулиці Барикадній у вогні згоріло два чоловіки, а на вулиці Моцарта — три. І причина в обох випадках одна й та сама: розпиття в надмірних дозах спиртного та необережне поводження з цигарками, **повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО**.

«Містеру світу» сім років

Луганчанин Кирило Воронезький одержав титул «Маленький містер світу-2003» на Міжнародному дитячому фестивалі «Світ талантів», що відбувся в Єгипті. У конкурсі брало участь майже 40 учасників з різних держав, але представник України сподобався найбільше. У першому турі змагань семирічний Кирило показав цікаву пародію на пісні Філіпа Киркорова, до того ж англійською мовою, а в другому —продемонстрував колекцію одягу, **повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА**.

■ Мешканці Дунаївців Хмельницької області за опалення одного квадратного метра житла платитимуть на 18 копійок більше, тобто одну гривню 90 копійок. Таке рішення прийняла місцева виконавча влада.

З цього приводу районна організація Соціал-національної партії зробила заяву, в якій ідеться, що підвищення тарифів в умовах безробіття, мізерної зарплати буде непомірним тягарем для дунаївчан. Не можна через борги підприємств погіршувати матеріальний стан простих людей. Партійці закликають владу подбати про встановлення теплолічильників, щоб споживачі платили за реальне тепло, **повідомляє наш власний кореспондент Віра ШПИЛЬОВА**.

■ У Кіровограді котельні і майно основного виробника тепла — комунального підприємства «Кіровоградтеплоенерго» — опломбували судові виконавці. Підприємство заборгувало за спожитий газ фірмі «Технокомресурс» два мільйони гривень. А загалом комунальники винні кредиторам понад 25 мільйонів гривень.

Як повідомив заступник директора «Кіровоградтеплоенерго» Анатолій Таран, на підготовку до опалювального сезону треба щонайменше вісім мільйонів гривень. Нині підприємству відкрито кредитну лінію, але тих грошей вистачить лише на те, щоб задовольнити претензії «Технoресурсу», а також зняти арешт з майна і допустити працівників до робочих місць. А тепло в оселях кіровоградців залишається під великим знаком питання, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР**.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Прокуратура Черкащини порушила кримінальну справу проти службовців місцевого Управління у боротьбі з організованою злочинністю

СПІВРОБІТНИЦТВО

Перший візит до сусідньої Словаччини

(Початок на 1-й стор.).

За цей час нагромадилися певні питання, які потребують розв'язання, хоча сторони констатують відсутність невирішених політичних проблем між Києвом та Братиславою. Серед проблемних питань — добудова Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд. Взаємний товарооборот за січень—травень нинішнього року зріс, проте експорт українських товарів за цей період зменшився, що теж може бути предметом обговорення. Під час братиславських зустрічей Голова Верховної Ради підкреслив важливість використання словацького досвіду євроінтеграції. Адже Україна поки що не має таких успіхів у цьому процесі.

Учора Володимир Литвин відвідав університет імені Яна Коменського, де прочитав лекцію на тему «Україна в європейському та світовому просторі: історичні аспекти та сучасні реалії». А також узяв участь в урочистому засіданні наукової ради цього закладу. Голові ВР було вручено Велику золоту медаль університету. Цього ж дня він зустрівся з представниками словацьких та іноземних мас-медіа і дав інтерв'ю кореспондентові словацької газети «Правда».

Сьогодні відбудуться переговори Володимира Литвина з Президентом Словацької Республіки та главою уряду. Подробиці читайте в наступному номері «Голосу України».

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Братислава.

Відчинили двері для нових відносин

Відбулася зустріч заступника Голови Верховної Ради України Олександра Зінченка з делегацією Державних зборів Республіки Словенія. Головну увагу, повідомляє інформаційне управління Верховної Ради, учасники зустрічі приділили питанням розвитку взаємовигідних економічних відносин двох держав. О. Зінченко зазначив, що «немає сусідів великих і маленьких» і необхідно будувати економічні стосунки з усіма. «Ця зустріч має робочий характер, мета її — підготувати обмін візитами на рівні керівництва парламенту. Цією зустріччю ми відчиняємо двері для нових взаємовідносин», — сказав він.

Голова міжпарламентської групи дружби «Словенія—Україна» Державних зборів Республіки Словенія Франц Чебуль високо оцінив нинішній рівень співробітництва між двома країнами та повідомив про наміри керівництва його країни відкрити посольство Словенії в Україні. О. Зінченко зосередив увагу високих гостей на проблемах, які можуть виникнути із введенням візового режиму між Україною і Словенією, та запропонував використовувати досвід інших країн з метою спрощення процедури оформлення та видачі віз. При цьому О. Зінченко запропонував використати досвід впровадження візового режиму іншими країнами, а саме Угорщиною та Польщею, а також вимоги Євросоюзу за схемою: громадянам України візи до Словенії оформлюються безкоштовно, а для громадян Словенії вводиться безвізовий режим відвідання України.

ФОТОФАКТ

Поліський район Київщини відзначив своє 80-річчя. Голова Київської облдержадміністрації Анатолій Засуха передав представникам місцевої влади ключі від новенького шкільного автобуса та автомобіля невідкладної медичної допомоги. Багатьом жителям району вручено державні нагороди та високі відзнаки.

На знімку: в селі Вовчків пройшла виставка досягнень хліборобів Полісся.

Фото Івана БІЛЕНКА (Укрінформ).

У КОМІТЕТАХ ВР

Без втручання, але під контролем

Комітет Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності на своєму засіданні обговорив повідомлення Генеральної прокуратури України про розкриття вбивства журналіста Ігоря Александрова.

Депутати висловили стурбованість, що розслідування резонансної справи І. Александрова так затягнулося. Однак нині розкрито злочинну групу, яка крім цього злочину скоїла низку інших замовлених убивств. Депутати відзначили це як позитивний факт у діяльності прокуратури. «Слідча група провела дуже важливу й копітку роботу і загалом прокуратура показала, що спроможна впоратися з таким важким завданням, як розкриття замовлених убивств, боротися зі злочинністю», — сказав депутат Ігор Плохой (ДГ «Демініціативи»). — Останнім часом на адресу правоохоронних органів лунає надто багато критики, що заважає їм плідно працювати». На думку депутата, якщо судом буде доведено причетність затриманих до вбивства І. Александрова, то парламентському комітету слід звернутися до Президента України з клопотанням про відзначення членів слідчої групи Генпрокуратури.

Голова комітету Володимир Мойсик наголосив, що тепер найголовніше — це рішення суду в справі вбивства І. Александрова. «Ми, депутати, не маємо законного права втручатися у хід слідства, але сподіваємося, що справжні вбивці отримають суворе покарання», — зазначив він.

Вл. інф.

Інцидент вичерпано. Постраждала лише журналістка

(Початок на 1-й стор.).

Міністр відзначив, що, «на жаль, упродовж тривалого часу ми не могли отримати пояснень, які можна було б логічно пояснити хоча б самим собі». На його думку, непорозуміння можна було б уникнути, якби українська сторона отримала інформацію про реальний стан речей раніше.

* * *

Тим часом Кримська асоціація вільних журналістів виступила із заявою, де «висловлює свій рішучий протест» проти дій прес-служби Президента України і його прес-секретаря Олени Громницької. Вони, як зазначено в заяві, перешкоджають виконанню професійних обов'язків журналістів. У заяві йдеться, що 6 жовтня в Сімферополі під час офіційного заходу за участю Леоніда Кучми на журналістку Лілію Буджурову «було вчинено тиск з боку співробітників прес-служби Президента й особисто Громницької», яка «наполегливо радила» журналістці не ставити Президентові запитання про ситуацію навколо дій Росії в Керченській протоці. Одним з аргументів називалася відсутність у плані заходу «підходу», під час якого журналісти мають можливість поставити главі держави свої запитання. Проте, почувши прохання представників преси, Президент погодився прокоментувати цю актуальну для українсько-російських відносин подію. Але через якийсь час Буджуровій повідомили, що вона позбавлена акредитації на саміт «Україна—ЄС», який розпочався вчора в Ялті, попри те, що журналістка була акредитована на цю подію у встановлений термін із дотриманням усіх необхідних вимог, заявлених організаторами. Журналісти вважають, що Лілія Буджурова була покарана прес-секретарем адміністрації Президента за «норовливість». «Знаково, що український журналіст був позбавлений акредитації саме на саміт «Україна—ЄС», де Україна знову декларуватиме свій європейський вибір, прихильність принципам демократії, прав людини і свободи слова», —наголосила Кримська асоціація вільних журналістів.

ВИСТАВКИ

Метал-форум—2003: круглі столи, гострі кути

У Міжнародному виставковому центрі столиці працює «Метал-форум: Україна—2003».

Треба віддати належне організаторам: вони зібрали під одним дахом виробників, трейдерів і споживачів металопродукції. Усі вони впродовж кількох днів шукатимуть резерви для створення повнокровного внутрішнього меторинку. Адже попри те, що Україна перебуває у першій десятці провідних виробників сталі, лише її сьома частина реалізується для внутрішнього споживання. Попри те, що іменитi металургійні комбінати країни опанували сучасні міжнародні системи управління якістю продукції, галузь пропонує на ринки здебільшого товарні заготовки неконкурентоспроможних марок сталі, нескладний прокат. Нарешті, попри те, що Україна поставила собі мету приєднатися до СОТ, ставлення до такого рішення суперечливе навіть серед виробників і металотрейдерів. Отже, треба, як то кажуть, звірити годинники, а пропозиції і наміри привести до спільного знаменника. Для цього на форумі достатньо і круглих столів, і гострих кутів.

Сергій ВЛАД.

Фото Олексія ШИБАНОВА (Укрінформ).

Генпрокурор ще не прозрів для «темників»

ДУМКА ОГЛЯДАЧА

Якось недавно випало мені в одній журналістській компанії подискутувати з колегою з Першого національного на улюблену тему: свобода слова в рідному інформаційному просторі. Точніше, дискусії як такої і не було. Відомий телевізійник визнав, що мій «відгук» на аналітичні програми УТ-1 майже дворічної давності був справедливий і навіть подякував за правильну критику (хоча, наскільки пригадую, та давня «рецензія» стосувалася іншого політичного коментатора, але приємно, що люди себе впізнають і дякують). Однак, сказав співрозмовник, треба рахуватись з реаліями. «Може, в «Голосі України» і є повна свобода слова, я радий би в цьому переконатися. Але, здається мені, парламентська газета не може критикувати Верховну Раду і тому обирає інші «мішені». Відповідно і ми не можемо критикувати Банкову...»

Я також, шановний колего, рада була б переконатися в повній свободі слова в «Голосі України». Але, здається мені, ми казали про різні речі. «ГУ», як ви зауважили, є справді парламентським виданням, але щось я не чула, щоб Перший національний мав статус офіційного органу Банкової.

Така підміна понять відбувається і на вищому рівні. Як тільки глава парламенту минулої п'ятниці зачепив тему «темників», відразу спрацював здоровий журналістський інстинкт — захищати свободу слова від утисків Верховної Ради. Цікаво, що цей природний рефлекс продемонстрували не тільки творці вказівок АП, а й ті, хто змушений їх виконувати.

Пригадую, минулого року на установчих зборах, де ми журналістською братією створювали незалежну профспілку працівників ЗМІ, ще один політичний оглядач з УТ-1 розжалобив нас історією переслідувань за власні погляди. І ми обрали його до керівних органів «бунтівної організації», як і кількох інших принципових телеколег. Хоча вже тоді здогадувались, що принцип зводиться до одного: одержувати на контрольованих телеканалах гроші в конвертах і застрахуватися від можливих неприємностей, якщо колись їм спаде на думку щось сказати чи щось написати всупереч «лінії». І ось «переслідуваний за погляди» днями пообіцяв організувати журналістів на страйк, якщо Верховна Рада зазіхатиме на свободу слова. Очевидно, «темники» не надихають на бунт, а їх «розсекречення» — запросто. Де збираємось у пікет, мої незалежні колеги?

Голова профільного комітету ВР Микола Томенко стверджує, що, за його даними, Володимир Литвин потрапив до чорного списку АП з початку минулого місяця. Хоча голова парламенту і не належить до опозиції, але про нього «можна казати або критично, або нічого не казати». «За останній тиждень на тому ж таки Першому національному, скажімо, діяльність Верховної Ради коментують майже виключно представники СДПУ(о), а прямої цитати чи синхрону, де Володимир Литвин казав би щось позитивне про парламент, немає». За словами Томенка, Голова ВР з'являється на екрані тільки «у традиційно паркетних речах, коли він зустрічається з делегаціями, послами... Я гадаю, якщо ситуація так розвиватиметься, а вона складається таким чином, наступний — Віктор Янукович».

Якщо сьогодні Володимир Литвин побачив засилля «темників» і, в принципі, завтра може розвиднитися Януковичу, то черга Генпрокурора прозріти ще не настала. Мабуть, як стверджують злі язики, Ользі Колінько йому поки що не наступає на п'яти, а лише лоскоче потилицю. І тому Святослав Піскун в інтерв'ю «Киевскому телеграфу» нас переконує: «Мені здається, що ситуація з цензурою, утисками журналістів, обмеженням свободи слова не така вже катастрофічна, як її намагаються представити деякі політичні сили». І провів «об'єктивне прокурорське розслідування»: очевидно, їм подобається сам процес «чорнити країну на європейському рівні, представляючи Україну як недемократичну державу, що потребує зовнішнього опікування».

А нам здається, минулого тижня у Страсбурзі вирішили продовжити зовнішнє опікування не через буквальну діяльність «хулителів демократичної правової держави», а великою мірою через ще помітнішу бездіяльність відомства, очолюваного «деяким Генпрокурором». І, сподіваюся, пан Піскун дарує мені це делікатне уточнення, оскільки «українські представники мас-медіа вільні у своїх переконаннях... Іншими словами, якби існував якийсь механізм тиску на пресу, то його використовували б».

Так і робіть, Святославе Михайловичу. І словом у «темниках», і ділом у темних під'їздах. Голова парламентського Комітету з питань свободи слова та інформації Микола Томенко навіть підготував депутатський запит на ваше ім'я, де звертає увагу на різке загострення «некатастрофічної» ситуації з утисками журналістів в Україні. Днями в Кіровограді побито головного редактора суспільно-політичних програм обласної ТРК Володимира Мощинського (з початку цього року тут було скоєно напади на трьох працівників ОДТРК і журналістів газети «Україна-Центр»). Нещодавно розправилися з шеф-редактором сумської газети «Данкор» Ігорем Даниленком, напали на редакцію львівської газети «Молода Галичина», а те, що роблять з колективом «Львівської газети», взагалі не вкладається в рамки «цензури». Одне слово, якщо ГПУ справді «має намір активізувати перевірки заяв журналістів про факти перешкоджання виконанню ними службових обов'язків», вам не позаздриш. Але про це наступного разу.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Центральна виборча комісія з глибоким сумом сповіщає, що 7 жовтня після тяжкої хвороби на 58-му році життя помер заступник голови Центральної виборчої комісії ДЕМ'ЯНЕНКО Микола Іванович, і висловлює щире співчуття рідним та близьким покійного.

Центральна виборча комісія.

ДЕМ'ЯНЕНКО МИКОЛА ІВАНОВИЧ

Народився 15 листопада 1945 року в селі Кручик Богодухівського району Харківської області. У 1974 році закінчив військово-юридичний факультет Військово-політичної академії. Військове звання — генерал-лейтенант юстиції. Заслужений юрист України. Після закінчення академії служив у військовій прокуратурі військовим слідчим, помічником військового прокурора, заступником військового прокурора, військовим прокурором, Центральним прокурором з нагляду за додержанням законів у Збройних Силах України, військовим прокурором Центрального регіону України, заступником Генерального прокурора України. 12 листопада 1997 року Верховною Радою України його призначено на посаду члена Центральної виборчої комісії. 13 листопада 1997 року обрано заступником голови Центральної виборчої комісії.

СПОРТ

■ *Футбол*

У збірній поповнення

Новий головний тренер національної збірної України Олег Блохін після матчу «Чорноморця» з «Дніпром» запросив до команди, яка має зустрітися з Македонією наступної суботи, двох нових футболістів —одеського оборонця Сергія Симоненка та дніпропетровського півоборонця Сергія Назаренка.

Арбітрові — «двійка»

З авторитетних джерел нам стало відомо, що арбітрові матчу «Динамо»—«Шахтар» Василю Мельничуку із Сімферополя та одному з його асистентів Романові Гамалю з Лужан інспектор гри житомирець Валерій Стародубов виставив незадовільну оцінку. На жаль, ПФЛ відтепер не оприлюднюватиме оцінок, які виставлятимуть арбітрам після кожного матчу. Дивне рішення та й годі.

Сам Мельничук частково покаявся і визнав свою помилку в епізоді з призначенням та відміною пенальті у ворота «Шахтаря». А причину, на думку Василя Григоровича, слід шукати в царині психології.

Самі результати

Першість країни. Перша ліга. 11-й тур. «Полісся» — «Спартак» І-Ф. 0:3. ЦСКА — «Зоря». 2:0. «Закарпаття» — «Спартак» С. 3:1. «Нафком-Академія» — «Металіст». 0:3. «Миколаїв» — «Красилів-Оболонь». 1:0. «Шахтар-2» — «Нива». 1:1. «Арсенал» — «Карпати-2». 0:1. «Сталь» — «Система-Борекс». 1:0.

Лідирують: «Металіст» — 23 очка, «Закарпаття» — 22, «Сталь» — 21.

■ *Фехтування*

Є перша медаль

Гавана (Куба). Чемпіонат світу. Після розіграшу двох комплектів нагород українці відкрили рахунок завойованим медалям. У шпажистів «срібло» здобув харків'янин Максим Хворост. У фіналі він поступився французові Фабрісу Жанетту — 13:15.

В. Б.

Руслан КУХАРЕНКО, в. о. начальника Головного управління охорони культурної спадщини і реставраційно-відбудовних робіт виконавчого органу Київради — КДМА:

«Як же треба не любити Україну, щоб так по–варварськи ставитися до стародавнього Києва!»

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Руслан Іванович Кухаренко — головний хоронитель неповторного історико-архітектурного вигляду нашої столиці. І не тільки відповідно до посади, яку обіймає, а за покликом серця.

Взявши активну участь у роботі організованого редакцією «круглого столу» «Фасади і задвірки столиці: права, мета, дійсність», Руслан Іванович акцентував увагу на моральній домінанті такого виду мистецтва, як містобудівна архітектура, на правовому аспекті проблеми (див. «ГУ» №№ 136, 137 за 24 і 25 липня ц. р.).

— Руслане Івановичу! До редакції продовжують надходити листи киян, котрі обурені, на їхню думку, архітектурним вандалізмом, що процвітає в столиці. До того ж практично в кожнім зверненні лунають докори безпосередньо на вашу адресу...

— Докори справедливі. Я їх приймаю цілком і повністю. Точно так само, як і поділяю обурення киян. Але давайте спробуємо проаналізувати деякі аспекти містобудівного процесу.

Якщо архітектура — це застигла музика, то мелодія її відбиває економічний, соціальний і найголовніше, з моєї точки зору, моральний стан суспільства.

Ваша редакція провела засідання «круглого столу» з проблем столичного містобудування. У його роботі взяли участь представники Верховної Ради, Кабміну, Київради, архітектори і юристи, журналісти і просто небайдужі до долі рідного міста кияни. Ними цілком, на мій погляд, справедливо було озвучено акценти і болючі крапки проблеми.

І що ж? Минуло майже три місяці, а хто-небудь відгукнувся?

— Пересічні кияни відгукнулися...

— Так-так. Саме пересічні. А хочете знати, яка була перша реакція? Можливо, це простий збіг обставин, але саме після «круглого столу» виникла ідея ліквідації нашого главку як самостійної адміністративної одиниці в системі органів міської виконавчої влади столиці...

— ???

— Здивовані? Особисто я не дуже. Наше Головне управління охорони культурної спадщини могло стати практично звичайним відділом управління культури виконавчого органу Київради — Київської міської держадміністрації.

— Очевидно, з благими намірами?

— А як же інакше? Отут тобі й адміністративна реформа, і скорочення чиновницького апарату, і безліч всього іншого. На сесії Київради депутати цю ідею не підтримали. І це радує. Значить, їм небайдужа доля нашого міста. До того ж таке рішення цілком відповідає статусу міста-героя Києва як столиці незалежної України. У статті 4 відповідного закону опіку над пам'ятками історії та культури, заповідниками і ландшафтами Києва, що мають національне значення, покладено саме на міську виконавчу владу. Отож наше управління — єдина офіційна перепона на шляху архітектурного вандалізму в столиці — поки що залишається. Адже якби нас ліквідували, то, упевнений, що сталося б те саме, що з українським кіно. Коли на початку 90-х, на хвилі перетворень, було скасовано держкомітет з кінематографії. Ну і де ви бачите сьогодні продукцію національного кінематографа? А ми б остаточно могли втратити історичну неповторність Києва.

— Руслане Івановичу, проте ви самі кажете, що навіть сьогодні вашому главку не завжди вдається відстояти букву закону. Адже вже триває будівництво торгово-розважального комплексу на колишній Троїцькій площі.

Фото агентства «Прес—КІТ».

Але ж це теж охоронна зона...

— Про цей об'єкт скажу більше. Проект у частині його забудови по вулиці Жилянській здійснюється всупереч указу Президента про реституцію церковної власності, зокрема і на землю.

Річ у тім, що на цьому місці колись стояв золотоверхий Троїцький собор, рівновеликий Успенському собору в Києво-Печерській лаврі. Більшовики його зруйнували, а в основі фундаменту побудували бомбосховище. Сьогодні, за моїми даними, історичний фундамент Троїцького собору руйнується. І швидкими темпами. Хоча у відповідних інстанціях є звернення настоятеля УПЦ Блаженнійшого Володимира з проханням повернути територію в церковне лоно з метою відновлення храму.

Наш главк цілком підтримує цю ідею. Вона і високоморальна, і виправдана з точки зору охорони культурної спадщини. І жодним чином не порушує чинного законодавства. Але...

(Закінчення на 5-й стор.).

ФОТОФАКТ

В Одесі почалися зйомки «Настроювача». Цей фільм — один із небагатьох, що знімають на кіностудії за гроші, надані Міністерством культури і мистецтв України.

На знімку: давні партнери по творчості — кінорежисер Кіра Муратова й оператор-постановник Геннадій Карюк — у перший день натурних зйомок.

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО (УНІАН).

ПОДРОБИЦІ

Новий погляд на Ялтинську конференцію

У Лівадійському палаці історики, вчені, автори книжок з сучасної політології з понад 50 країн аналізують, як вплинули на сучасний світ події Ялтинської конференції 1945 року. Адже рішення, оприлюднені після переговорів Сталіна, Рузвельта і Черчілля, на довгі роки визначили долю багатьох держав світу, відкрили шлях до миру і водночас знову розділили його. Конференція має освітній, науковий і політичний характер. Досліджує вона поворотні моменти історії, використовуючи для цього нещодавно відкриті архівні матеріали, які вносять новий погляд на події майже шістдесятирічної давності.

За підсумками обговорень симпозіуму, який організували Рада Європи, Міністерство освіти і науки України й Таврійський національний університет, вчені й політики створять єдину навчальну програму для європейських школярів, котра допоможе по-новому поглянути на події та наслідки Ялтинської конференції 1945 року.

Віктор ХОМЕНКО.

ЗНАЙ НАШИХ!

Польська нагорода «Голосу України»

У Ковелі відбулися другі Надбужанські дебати журналістів Волинської області і Люблінського воєводства, проведені в рамках договору про співробітництво між Холмським повітом Республіки Польща і Ковельським районом. У них взяли участь і працівники регіональних засобів масової інформації, і журналісти центральних видань, радіо та телебачення України та Польщі. На зустрічі йшлося про подальшу співпрацю між періодичними виданнями і електронними засобами масової інформації обох держав. Зокрема, обговорювалися питання проведення таких спільних акцій, як «Чистий Буг», «Українсько-польські родини», створення періодичного видання Єврорегіону «Буг», обміну політичними та економічними новинами тощо.

Дебати проводилися під патронатом голови Волинської держадміністрації Героя України Анатолія Француза і воєводи Люблінського воєводства Анджея Куровського. Зустріч завершилася нагородженням видань і журналістів, які зробили найвагоміший внесок у розвиток співробітництва між Волинською областю і Люблінським воєводством.

Дипломом адміністрації Люблінського воєводства нагороджено газету «Голос України» і її власного кореспондента у Волинській області Миколу Якименка.

Вл. інф.

ПІДСУМКИ

Діалог іде на користь

Підсумки акції «Діалог з клієнтом-2003», яка тривала з лютого цього року, підбила Житомирська обласна дирекція УДППЗ «Укрпошта». За цей час думки і пропозиції щодо роботи відділень зв'язку висловило 6,5 тисячі жителів області. Було проведено «гарячі лінії» з актуальних питань, організовано дні передплатника. Мешканці звертали увагу на оперативність роботи пошти, щоб періодика доставлялася в будь-яке відділення не пізніше дванадцятої години.

Небайдужість до зауважень споживачів сприяла тому, що поштовики області два квартали поспіль виборюють першість серед регіональних дирекцій «Укрпошти». Активним помічникам зв'язківців, у тому числі сільським головам, було вручено заохочувальні призи. Передплату періодичних видань в області планують збільшити з 500 до 650 тисяч екземплярів.

Олексій КАВУН.

ТУРБОТА

У подорож на «Газелях»

Трьом закладам — Хмельницькому обласному дошкільному дитячому будинку «Веселка», Вовковинецькій загальноосвітній школі-інтернату та обласному спеціалізованому будинку дитини «Берізка» — голова Держкомрезерву України Микола Песоцький подарував нові мікроавтобуси. Це неоціненний подарунок для сиротинців. Адже, за словами директора дитбудинку «Веселка» Оксани Вірясової, возити дітей на старенькому автобусі було просто небезпечно. Тепер вихованці щасливі, бо отримали змогу подорожувати.

Ірина КОЗАК.

АКТУАЛЬНО

Ціни у прокрустовому ложі

Хоча хмельничанам вдалось уникнути підвищення ціни на буханець, утримувати її важко. Подільські хлібопекарі звернулись із вимогою скасувати розпорядження обласної держадміністрації і постанови Кабміну, які встановлюють граничний рівень рентабельності для підприємств. Оскільки ціни на борошно та зерно зросли, штучне стримування їх на хліб може призвести до банкрутства і розорення пекарень, **передає наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

Трохи з життя собачого...

За останніми даними, в Україні в органах внутрішніх справ 3 138 фахівців кінологічної служби здійснюють підготовку і працюють з 3 273 службовими собаками. Наші чотириногі друзі і помічники постійно несуть службу. З них 630 — у карному розшуку, 71 — шукає вибухівку, 888 — наркотики, 27 — терористів, 15 — трупи тощо.

Щоб дізнатися детальніше, як живуть і працюють міліцейські собаки, ми відвідали столичний розплідник. Начальник закладу Валерій Томашевський охоче показав свої володіння.

Нині у київському розпліднику перебуває 58 собак. 24 з них служать у патрульно-постовій службі, дві — у спецпідрозділі «Беркут», три німецькі вівчарки і два спанієля, що спеціалізуються на вибухівці і наркотиках, працюють у метрополітені, 11 вихованців охороняють склади у близьких райцентрах. Інші чотириногі друзі несуть службу в карному розшуку.

Проходячи повз вольєри, ми звернули увагу на собаку, яка істотно відрізнялася від інших. Невелика самочка на тоненьких ніжках і з кумедними віслючковими вушками пританцьовувала у вольєрі та люб'язно махала хвостом, даючи зрозуміти, що на відміну від своїх побратимів налаштована до нас дружелюбно. На запитання, що це за чудо природи, нам повідали історію про те, як одного разу до розплідника забрела дворняга, котра була схожа на вівчарку. Бідолаха тремтіла від холоду і, судячи з ребер, що випирали, була змучена голодом. Співробітники розплідника пошкодували її, відігріли, пригостили тарілкою супу. Вдячна тварина донині живе в кінологічному центрі. Тепер у безпритульниці є свій куток і продуктовий пайок. Чим не приклад того, коли кажуть: «Не народися красивою, а народися щасливою»?

Необхідно відзначити, що мешканці розплідника харчуються добре. Їх годують двічі на день — уранці та ввечері. Усі собаки в прекрасній формі. До їхнього раціону входять різні крупи, здебільшого перловка і вівсянка, м'ясо (яловичина), овочі, а в сезон і фрукти. Особливими ласощами для них є терті яблука. За необхідності собак підгодовують риб'ячим жиром і вітамінами.

Служать собаки в міліції приблизно 8—10 років, залежно від стану здоров'я. А спанієлі, працюючи з наркотиками, як й інші мешканці розплідника, доживають до старості. Думка, що це собаки-наркомани — хибна. Ніхто їх наркотиками не годує. Реагують вони тільки на запах. Зістарілі ветерани йдуть на заслужену пенсію, доживаючи вік у приватних осіб. Когось з них забирають у міську квартиру, когось на дачну ділянку.

Один з найстарших, досвідчених собак у розплідника — пес на прізвисько Макс. Лише цього року він розкрив понад двадцять злочинів. По гарячих слідах у Печерському районі було затримано вбивцю; розкрито грабежі, розбої, крадіжки, знайдено багато крадених речей і речдоки.

Вирізнилися і молоді перспективні собаки. Приміром, пес Абат. Його останнє затримання по гарячому сліду відбулося нещодавно на Оболонському проспекті. У під'їзді житлового будинку злочинець вирвав з рук жінки мобільний телефон. Не встиг він дійти до дверей своєї квартири, як був затриманий спеціально навченим собакою.

Ще один молодий талант — Герда. Невелика на зріст вівчарка спеціалізується на вибухівці та зброї. Вона пройшла Житомирську міліцейську школу спеціальної підготовки. На початку року в одній з квартир Дніпровського району вона знайшла п'ять тротилових шашок з детонаторами.

Заняття в розплідника проводять практично щодня по дві-три години на добу. За кожним кінологом закріплено по одному-два собаки.

З початку року в Києві було здійснено 608 виїздів з собаками на місце події. У 163 випадках злочини розкрито за допомогою чотириногих друзів. Порушено більш як 550 кримінальних справ.

У майбутньому заплановано будівництво нового кінологічного центру. Розташується він неподалік станції метро «Лісова», у лісопарковій зоні. За масштабами він значно відрізнятиметься від старого. Нинішній кінологічний центр, наприклад, займає територію в майже 38 соток. Площа нового перевищить два гектари. Там планується побудувати 150 вольєрів, 15 з яких — для молодняку. Самкам нададуть можливість щенитися в комфортабельніших умовах. Раніше цуценят купували у приватних осіб через ДТСААФ, тепер розводять їх тут самостійно.

Марина КОТЕНКО, ЦГЗ ГУ МВС України.

Фото Віктора КОРЧИНСЬКОГО (Укрінформ).

СУСПІЛЬСТВО

Тривожний місяць жовтень

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Останні новини з політичних фронтів, якщо не рахувати львівського протистояння, вельми скупі. Однак вони дають підстави для роздумів про те, що відбувається у нашій державі.

Зокрема, чому раптово з'явилася ідея проведення референдуму про приєднання України до Єдиного економічного простору? Чому озвучену ідею комуністів підтримала «Трудова Україна», яка у багатьох асоціюється насамперед із Віктором Пінчуком? Що стоїть за критикою уряду з вуст глави держави? І, нарешті, що спонукало народних обранців з парламентської більшості звернутися до Конституційного Суду з проханням дати тлумачення статті 103 Основного Закону, в якій ідеться лише про два терміни перебування на посаді Президента однієї людини? Спробуємо дати свої відповіді на ці запитання.

Борітеся... Інакше вас поборють

І все-таки розпочнемо з львівських подій, де блок «Наша Україна» увійшов у клінч (термін з боксу. —Авт.) з керівником Львівської обласної державної податкової адміністрації, братом глави адміністрації Президента України Сергієм Медведчуком. Наш власний кореспондент готує про них окремий матеріал. А тому в деталі не вдаватимемося, лише висловимо кілька своїх зауваг.

Після протистояння у Мукачевому, де «Наша Україна» на виборах міського голови зуміла обіграти об'єднаних соціал-демократів, «ющенківці» перейшли у наступ на Львівщині. І якби їм вдалося досягти позитивного результату — вибити з-під Медведчука-молодшого посадове крісло, то це був би сигнал для місцевих керівників. Мовляв, нинішня влада — «колос на глиняних ногах». Отож об'єднуйтеся довкола нас. Зрозуміло, протистояння це триватиме і далі. Однак, на наш погляд, «Наша Україна» не звернула увагу на інші події, які відбувалися паралельно і які можуть змінити — докорінно — ситуацію.

Третій термін

Минулого тижня глава держави на прес-конференції наголосив ще раз: вибори Президента України відбудуться у 2004 році. Водночас він сказав, що не збирається гратися «ні в які ігри». Проте наступного дня стало відомо, що декотрі народні депутати звернулися до Конституційного Суду з проханням, щоб той розтлумачив: скільки разів одну людину можуть обирати на найвищу посаду в державі. Зрозуміло, це не спонтанне рішення представників парламентської більшості. Передусім тому, що в цьому середовищі відбуваються складні процеси. Їхня єдність під загрозою. Схоже, «більшовикам» так і не вдалося визначитися з кандидатом на майбутні президентські перегони.

Так, лідер фракції «Партія промисловців і підприємців — Трудова Україна» Ігор Шаров називає трьох ймовірних претендентів на найвищу посаду: Віктор Янукович, Сергій Тігіпко та Володимир Литвин. Інший народний обранець, позафракційний Олександр Волков упевнений: якби «не було команд із сусідніх вулиць», за владу міг би поборотися Віктор Янукович.

А його колега Валентин Ландик не приховує нічого і пропонує продовжити повноваження Леоніда Кучми до 2006-го, а то й 2007 року.

Отож претендентам «на папаху» від «більшовиків» сьогодні треба робити поправку на запит, поданий до Конституційного Суду. Не може не рахуватися з цим і нинішній керівник уряду.

Останнє попередження?

І для цього у Віктора Януковича є всі підстави. На вже згадуваній прес-конференції Кабінет Міністрів був підданий доволі серйозній жорсткій критиці. За адміністрування на ринку продовольства і хлібобулочних виробів, за те, що не спрогнозував стрибок цін на енергоносії у розпал сільгоспробіт, за те, що засідання уряду перетворюються «на парламентські слухання».

І хоча Президент України Леонід Кучма сказав, що в нього немає «ні в думках, ні в бажаннях» відправити уряд у відставку, така критика з вуст глави держави означає багато. Недаремно одне з видань, наближене до адміністрації Президента України, натякнуло у номері за минулу п'ятницю про ймовірні наслідки такої критики.

Мал. Михайла САЧКА.

Останній доказ можновладців

Саме тому, як ніколи раніше, згодилася пропозиція комуністів провести референдум зі вступу України до Єдиного економічного простору. Саме тому і вхопилися за неї «трудовики».

Бо хто сказав, що у бюлетені буде лише одне запитання? А чому б не внести до нього і запитання про Президентство та політичну реформу? Тим паче що нинішній склад парламенту, особливо опозиційні фракції, обиралися у березні 2002 року під гаслами зміни моделі влади.

Тобто можна внести й ще одне запитання: про необхідність розпуску нинішнього складу Верховної Ради як недієздатного законодавчого органу. Отже, сьогодні можна прогнозувати будь-який розвиток подій. І передусім пов'язаний з достроковими виборами народних обранців. Чи не тому минулого тижня опозиція так наполегливо вимагала включити до порядку денного сесії законопроект про вибори на пропорційній основі? Бо за чинним законом їй буде важко виграти мажоритарні округи. Та й немає гарантії, що вдасться повторити той же результат, що і в березні 2002 року, і в загальнодержавному окрузі.

Зрозуміло, наведені роздуми — лише версії ймовірного розвитку подій.

Володимир КОРОЛЮК.

ОФІЦІЙНО

Врятувати здоров'я нації!

Заява парламентської фракції Соціалістичної партії України у зв'язку з загрозливим зростанням рівня наркоманії в країні

Безупинне зростання рівня наркоманії на всій території України набуло сьогодні рис національної катастрофи. Глобальність проблеми підтверджується фактичним її виходом з-під контролю держави. Кількість офіційно зафіксованих наркоманів в Україні перевищує двохсоттисячний рубіж. А за оцінками міжнародних експертів, реальна кількість наркозалежних у нашій країні перевищує 2 млн. осіб.

Дійшло до того, що батьки бояться випускати дітей на вулицю, бо впливові наркотиків найбільше піддаються саме підлітки, а вулиця стала головним осередком наркоторгівлі.

Найбільш гостро проблема стоїть в Одеській, Київській, Харківській областях. Тут лише за офіційними даними на 10 тисяч жителів припадає 29, 12 і 10 наркоманів відповідно. Найбільшого розмаху лихо набуло в Запорізькій області, де з 10 тис. жителів 34 особи зазнають вплив наркотиків.

Причина такого «лідерства» запоріжців стала предметом розслідування, ініційованого Соціалістичною партією України. Соціалістам удалося виявити коріння причин процвітання наркоторгівлі в Запоріжжі. В результаті їхніх зусиль встановлено, що організацією розповсюдження наркотиків у Запорізькій області займалися працівники обласного УМВС. Безпрецедентні факти про «наркомафію в погонах» публікувалися на сторінках газети СПУ «Товариш». Проте заклик соціалістів до керівництва МВС розібратися в ситуації, що склалася, та покласти край злочинам не було почуто. Навпаки, на наших представників у Запоріжжі чинився тиск з боку правоохоронних органів, що викликає підозру про наявність у злочинців покровителів у столиці. Все ж завдяки співробітникам СБУ 13 вересня ц. р. злочинців було заарештовано.

Справа запорізької «наркомафії в погонах» є ще одним свідченням того, що нинішня влада, наскрізь криміналізована, зайнята політичними розборками та переслідуванням опозиції, не хоче, та й не може боротися з проблемою наркоманії. Враховуючи ситуацію з поширенням наркоманії, що склалася в Україні, фракція Соціалістичної партії України вимагає:

від Кабінету Міністрів України:

— звіту про хід виконання «Програми реалізації державної політики в сфері боротьби з незаконним обігом наркотичних речовин на 2003-2010 рр.»;

— створення на місцях комітетів зі сприяння боротьбі з наркоманією;

від Міністерства внутрішніх справ України, Генеральної прокуратури, Служби безпеки України:

— вжиття вичерпних заходів для розслідування справи «запорізької наркомафії в погонах» та покарання причетних до неї осіб;

— про вжиті невідкладні заходи регулярно інформувати Верховну Раду та громадськість України;

від Верховної Ради України:

— збільшення в державному бюджеті України на 2004 рік витрат на боротьбу з наркоманією в державі.

Фракція привертає увагу всього українського суспільства до того, що тільки спільними зусиллями демократичних сил, некорумпованої частини органів правопорядку, при небайдужості всього громадянства можна запобігти поширенню цього зла.

Олександр МОРОЗ.

Валентина СЕМЕНЮК:

«Завжди пам'ятаю мамині слова: «Не роби з губи халяву»

ХТО Є ХТО

Із досьє «ГУ».

Валентина СЕМЕНЮК. Народилася у 1957 році на Житомирщині в старовинному селі Заріччя Ружинського району, яке колись мало ще й назву Каламутівка — за бунтівливу вдачу його мешканців. Батько — тесля, мати — колгоспниця. Освіта вища: закінчила Житомирський сільгоспінститут, за фахом економіст-організатор. Працювала на господарській та партійній роботі, посадовцем у райдержадміністрації. Брала активну участь у створенні СПУ. Нині — перший секретар Київського міськкому СПУ, член Політради Соцпартії. Народний депутат України трьох останніх скликань. Очолює Спеціальну контрольну комісію ВР з питань приватизації.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

— Валентино Петрівно! Очолювана вами комісія, без перебільшення, є зоною високої напруги. Коли вас висували на цю посаду, чи уявляли, на що наважуєтеся, а точніше — наражаєтеся? І чи не було почуття остраху?

— Остраху не було: свідомо знала, на що наважуюсь. І тепер раз по раз переконуюся: вчинила правильно. А острах таки довелося пережити. Це було у 1992 році, коли націонал-демократи, щоб зірвати відзначення чергової річниці Великого Жовтня, у Жовтневому палаці підірвали димові шашки. Зчинилася паніка, особливо небезпечна за великого скупчення людей. Ось тоді мене охопило гостре відчуття тривоги. Не так за те, що сама могла загинути, а що в такому разі може статися з моїми тоді малолітніми дітками? Переживши таке, все інше вже сприймаю як негаразд, котрі треба здолати. Ось і нещодавно був неординарний випадок. Під час однієї телевізійної передачі ситуація дійшла до такої напруги, що ця напруга, здавалося, сочилася з екранів телевізорів. І тоді Голова Верховної Ради Володимир Литвин зателефонував мені на мобільник і запропонував негайно прислати охорону. Я відмовилася і довела справу до кінця, відстоявши державну власність від посягань одного з наших олігархів. Хоча довелося вислухати від нього таке, від чого, як то кажуть, вуха в'януть...

— Що надає вам снаги не відступати, не лякатися погроз, не піддаватися на шантаж?

— Коли після отого інциденту в Жовтневому палаці я приїхала додому, мій чоловік сказав: «Досі у мене були заперечення щодо твоїх партійних справ, але тепер скажу: іди й далі обраною дорогою, а я буду тобі надійним тилом». Так було за його життя, так є і тепер, коли Анатолія вже немає. Коли я знемагаю, то їду до нього на цвинтар, подумки говорю з ним і наче сил додається. Або ж їду в рідне село, ходжу босоніж по росяній траві, зустрічаюся з сусідами, зі своєю улюбленою вчителькою Валентиною Захарівною — і знову я сильна. І не відчуваю остраху. Нехай бояться ті, хто накрав і зараз краде. А я вища за це. І в Україні не знайдеться стільки грошей, щоб мене купити...

— Ви — професійний політик. Що, на вашу думку, має стояти за високим поняттям — народний депутат?

— Свого часу наш колега Вадим Гетьман зазначив: «Треба любити Україну в собі, а не себе в Україні». Це мало б бути першою заповіддю для кожного народного депутата. А ще за радянських часів була така форма обов'язку — накази виборців. Звітуючи про їх виконання, кожен показував, на що здатний. Якщо тільки базікав, то виборці мали право відкликати такого недолугого. Не зайве, мабуть, було б повернутися до такої демократичної форми контролю з боку виборців.

Я часто пригадую мамині слова: не роби з губи халяву. Що означає: потрібно конкретне діло, а не марнослів'я. Завжди — працюєш ти на своєму окрузі чи над законопроектом. Хто віддає, той багатшим стає. На перший погляд — парадокс. Але в цих словах втілено глибоку народну мудрість. До статусу народного депутата вона має чи не найбільший стосунок...

І ще з маминих настанов: якщо людина прийшла до тебе з каменем за пазухою, дай їй хліба — відвернеш зло. Ніколи про це не забуваю і сама до людей з лихими намірами не йду. Незгода у чомусь — то зовсім інше, таке нерідко буває. Але справи, які доводиться розглядати нашій комісії, майже суцільно пов'язані з крутійством і порушенням законності. В такому разі нерідко доводиться вдаватися до непопулярних заходів. І в таких випадках я кажу: певно, починав ти, чоловіче, із поганого, темного задуму. На користь тобі він не піде. Бо, як мовиться, задарма прийшло — задарма і піде.

— Ви активний депутат і партійний діяч. А як же справи домашні, ваші доньки? Чи не почуваються вони обділеними материнською увагою?

— Доньки вже дорослі. Старша, Людмила, ощасливила мене онукою. Молодша поки що студентка. За ті дев'ять років, що я у парламенті, живемо за методом «домашнього підряду», тобто взаємозаміни і взаємодопомоги, у цілковитій злагоді. З появою онуки справ додалося, але, повірте, наче й друге дихання відкрилося, щоб бавити крихітку Ганнусю. Вже у «четверту зміну», бо досі їх було три на добу, за словами молодшої доньки. Перша — робота у комісії. Друга — у сесійній залі. Третя — міськком Соцпартії. А вже після дев'ятої вечора повертаюся додому, купаю внучечку і відпочиваю душею. Та й узагалі — набираюся снаги від того, що спілкуюся з доньками і онукою, з мамою і татом, віддаю їм свою турботу і беру їхнє родинне тепло. І вже цим, можу сказати щиро, я щаслива...

Я завжди намагалася бути для дочок водночас мамою і подругою, порадницею і товаришкою. Іноді моя молодша, Ганна, звертається до мене — Петрівно. А коли подруги дивуються цьому, пояснює: у нас мама не лише мама, а й подруга і старша товаришка. Мене це дуже втішає.

— А що ви органічно не сприймаєте в людях?

— Брехливість, пожадливість, лизоблюдство, хамелеонство і слизький конформізм. Побачу це в людині — вважай, пуповину добрих взаємин обрізано...

Іван ДМИТРЕНКО.

СУСПІЛЬСТВО

200 доларів за ганьбу

НАШІ ЗА КОРДОНОМ

Збираючись на роботу, Ольга пакує сумки і викладає документи. У її закордонному паспорті ось уже другий місяць стоїть позначка «депортація». «Мабуть, хтось доніс, — вважає Ольга. — Перший день, як прийшла на базар... Ще й речі не розклала. І тут мене за руку — хап. «Пані з України? У пані є дозвіл на роботу? Пані поїде сама чи допомогти?». «Пані» сказала, що краще сама, і що завтра ноги її в Польщі не буде.
Але на Батьківщину ноги теж не понесли. Бо вдома — безробіття, борги... І відчай.

Фото автора.

Знайти наших нелегальних заробітчан у Польщі неважко. Будь-який поляк скаже, на якому ринку вони торгують, де збираються на біржі праці, і навіть тикне пальцем у натовп, геть точно вгадавши, — цей з України. Ольга каже, що поляки, які їм співчувають, радять розмовляти польською, щоб не вирізнятися. «А як ми можемо не вирізнятися, коли нас за сто кроків видно. За ходою, виразом обличчя, зацькованим поглядом».

Саме за цим поглядом я й ідентифікувала нашу співвітчизницю на люблінському ринку «Торг під замком». Сімдесят відсотків люду, що тут торгує, — наші. Але цього дня їх було значно менше. Поїхали в Україну оформлювати візи.

Тут можна вивчати географію України: волиняни, лучани, франківці, кияни... Вони ховаються від камер і диктофонів. І навіть бояться називати імена. Після кожного «візиту» на ринок місцевих журналістів — облава. «Ринок оточують і нікого не випускають». Людмила з Києва каже, що її затримували вже кілька разів. Товар не відбирали. Просто: «Збирай речі — і на Київ». Але штампа «депортація» в її паспорті немає. Чому? «Навіщо вам знати такі подробиці?». Але, каже, підкупити місцевих охоронців неможливо. «Це вам не Україна. Тут не беруть». Так само, каже, нема проблем і на митниці. «Ми веземо тільки те, що дозволено».

П'ятнадцять хвилин — і на базарі починається мітинг. Наші люди підтягуються до журналістів, щоб розпитати, як там в Україні, де можна оформити візи, як зателефонувати до українського консульства в Любліні (папірчик з телефоном передається живою чергою, як скарб) і, як зауважив пан, що не захотів називатися, «висловити свою громадянську позицію». «Моя фабрика закрилася. Десять років до пенсії. Ніхто не бере на роботу. А їсти хочеться, як і раніше»... «Чому ми мусимо їхати на заробітки на чужину, залишаючи дітей? Чому я не можу знайти роботу вдома? В мене сім'я розпалася, бо поки я тут гендлюю, чоловік іншу «згендлював», — скаржиться Тетяна з Луцька. «Нас тут за людей не вважають. Бидло і бидло», — обурюється пані із Дубна.

Ще хвилина і до розмови приєднаються поляки, яким набридло стояти біля яток, чекаючи, поки українці скінчать свій мітинг. «Я міжнародний контрабандист зі стажем (валютні операції. — **Авт.**), — заявив один. — Ще за радянських часів був гідом і об'їздив усю Європу. А потім був на заробітках у Німеччині. У Польщі теж є регіони, де населення ділиться на три частини: ті, що працювали у ФРН, ті, що там працюють, і ті, що там працюватимуть. Чого обурюватися? Українців не люблять у Польщі з тієї самої причини, з якої поляків не люблять у Німеччині».

Люблінське воєводство нині переживає не найкращі часи. Закрито кілька фабрик. Рівень безробіття в регіоні високий. Люди збідніли. На порівняно дешеві товари з України (ліки, кухонне начиння, оптику, скло, спорттовари і навіть вудочки) попит є. Іншим на «Торгу під замком» гендлювати заборонено, про що сповіщає табличка на огорожі. Ринок — приватний. Один метр столу коштує 35 злотих (9 доларів). За житло — 8—10 злотих (2—3 долари) за добу. Іноді розплачуються спиртом і цигарками. Виторг невеликий. Базаром ходять чутки, що в західній Польщі люди заробляють удвічі більше, але їхати туди бояться. Заробітки більші, але й життєвий рівень вищий.

Поруч з люблінським ринком дві біржі праці. В сезон (посівна, збір урожаю) о п'ятій ранку тут збирається кілька сотень українців. О п'ятій вечора на біржі можна побачити лише кількох як чіп п'яних. Це ті, хто простояли на біржі тижні, роботи так і не знайшли, прожили майже всі гроші, а на решту — напилися. Завтра буде ранок і важке похмілля. Як добиратися додому, що казати рідні? Буває, на повернення грошима скидаються співвітчизники. Хто що може.

«Біржа — то страшне місце, — розповів той самий Ігор, що втратив роботу на фабриці. — Це треба пережити. Вибирають молодих, міцних. Іноді, повірте, навіть зуби дивляться. Наймають жінок — хатньою робітницею, чоловіків — на будівництво, сільські роботи. Я теж кілька років був сезонним працівником. Робота — 16-18 годин на добу. Жерти дають, хоч п'ять разів, від пуза. Тільки працюй. А ще — безплатна чиста постіль. За це — 25 злотих (6 доларів) на добу. В місяць виходить доларів 160—200. Але довго так витримати неможливо.»

«А скільки ви хочете заробляти на Батьківщині, щоб не їхати на заробітки до Польщі?» Не від зацькованого погляду, і навіть не від п'яної зневіри, а саме від цієї відповіді стало справді моторошно. Як підрахували ці люди, щоб нормально жити, утримувати сім'ю, їм потрібна робота і заробіток у... 200 доларів.

За ці 200 доларів вони стали бидлом, живуть у постійному страху бути депортованими, а тепер ще й у страху не отримати візу, яка для багатьох є перепусткою в майбутнє життя. Життя не на паперті під церквою, а в теплій квартирі. Це до того, що бомж, це часто не стан душі, а діагноз держави...

За неофіційними даними, тільки в трьох прикордонних — Люблінському, Підкарпатському і Підляському — воєводствах нелегально працює 100 тисяч українців. Скільки всього по всій Польщі? На це запитання не змогли дати відповідь ні в комендатурі Прикордонної служби, ні в Консульському департаменті.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Катастрофа Ту-154. Два роки по тому...

Сьогодні друга річниця катастрофи російського літака Ту-154 над Чорним морем. У той нещасливий день рейсом 1812 із Тель-Авіва до Новосибірська летіли 15 пасажирів-росіян і 51 громадянин Ізраїлю. Усі вони, а також 12 членів екіпажу лайнера авіакомпанії «Сибір» загинули. Відповідно до висновку Комісії з розслідування причин катастрофи, літак було збито ракетою, випущеною українськими військовими під час навчань у Криму. Україна на юридичному рівні не визнає свою провину в тому, що сталося, а на політичному — визнає причетність до трагедії. У зв'язку з цим на міжурядовому рівні з Росією та Ізраїлем тривають переговори про добровільні виплати з боку Києва родинам загиблих. Їхню суму тримають у таємниці. Відомо лише, що почалися переговори з 20 тисяч доларів, а нині йдеться вже про шестизначні цифри.

Улітку глава української делегації на переговорах Олександр Чалий заявив «ГУ», що питання про компенсації буде розв'язано до другої річниці трагедії, а виплати здійснять до кінця року. Поки що обіцяне не виконано.

Паралельно з переговорами Генпрокуратура України веде слідство за фактом катастрофи, а в Печерському суді Києва тривають судові процеси. У своїх позовах до уряду України, Міноборони і Держказначейства російські родичі жертв катастрофи вимагають компенсації моральної і матеріальної шкоди у зв'язку з втратою годувальників. Півроку тому вимоги обчислювалися в сотнях тисяч доларів. Нині суми складають більш як мільйон за кожну смерть.

Напередодні другої річниці катастрофи «ГУ» попросив прокоментувати ситуацію різні сторони, які беруть участь у тому чи іншому процесі.

МЗС України:

— Кошти для виплати родинам загиблих передбачено в державному бюджеті України на 2003 рік. Єдиним принциповим питанням, що потребує подальшого обговорення з ізраїльською та російською сторонами, є розмір виплат. Розмір запропонованих виплат перевищує всі розміри відшкодувань в аналогічних ситуаціях, які є в судовій практиці України.

МЗС Росії:

— Каменем спотикання переговорного процесу досі є не погоджені суми матеріальної та моральної компенсації родинам жертв авіакатастрофи. Пропоновані українською стороною суми категорично не влаштовують родичів загиблих. Вони вимагають значно серйознішої компенсації. Окрім того, не раз наголошувалося під час переговорів і це озвучувалося, що сума компенсацій має бути однакова і для громадян РФ, і для громадян Ізраїлю. Що стосується тексту проекту міжурядової угоди, то його доопрацювання може бути швидко завершено. Якихось юридичних, технічних чи концептуальних суперечностей ми в ньому не бачимо. Проект можна було б взаємними зусиллями дуже швидко завершити, якби була вирішена основна проблема — суми.

Найбільш прийнятний варіант розв'язання ситуації — розумне підвищення суми урядом України і підписання російсько-української міжурядової угоди. Суми мають бути набагато вищими, ніж пропоновані нині. Наприклад, утричі.

Стосовно мільйонів доларів, що нині фігурують у суді, то виплата цих вимог не здається реальною. В бюджеті України вже точно таких грошей не знайдеться.

Є ще один момент. Відомо, що українська сторона має намір в односторонньому порядку запропонувати компенсації. Це вже третій шлях вирішення, крім міжурядових переговорів і судових процесів у Печерському суді Києва. Цей шлях ми не схвалюємо. Пропозицію Україною компенсацій в односторонньому порядку ми розглядаємо як сепаратні дії.

МЗС Ізраїлю:

— Уряд Ізраїлю поки що не змінив рішення врегулювати питання на міжурядовому рівні. Досягнуто серйозного прогресу щодо тексту міжурядової угоди про компенсації. Однак названі Києвом суми не влаштовують Ізраїль. Тепер ми очікуємо реакції України на пропозиції ізраїльської сторони.

Представники уряду України в Печерському суді міста Києва:

— Судовий розгляд триватиме так довго, наскільки це необхідно для того, щоб було з'ясовано всі обставини справи. А щодо підвищення позовних вимог, то це право позивачів.

Російський Фонд допомоги родичам загиблих:

— Запропонований розмір компенсацій усе ще не може слугувати підставою для припинення судових розглядів. Крім того, родичі категорично не згодні, що Україна називає виплати не компенсаціями, а добровільною гуманітарною допомогою.

Яна СТАДІЛЬНА.

Суд своє слово скаже. Що далі?

У п'ятницю в Таїланді відбудеться чергове судове слухання у справі громадянина України Максима Височанського, заарештованого на прохання прокуратури США.

Нагадаємо, що за грати Максим Височанський потрапив наприкінці травня. Його обвинувачують у зламі сайтів провідних комп'ютерних компаній, торгівлі фальсифікованим товаром та незаконному відмиванні коштів. У цій справі відбулося вже два слухання. Проте тайський суд не ставить за мету з'ясувати, чи був факт злочину. Поки що належить відповісти на запитання, чи варто задовольнити прохання американської сторони про екстрадицію Височанського до США. Як повідомили «ГУ» в нашому посольстві в Таїланді, остаточне рішення щодо можливої екстрадиції буде ухвалено 4 листопада. Перед цим суд збереться ще два рази: 10 і 30 жовтня.

Українські дипломати зустрічаються з Максимом Височанським щотижня. Схоже, він почувається добре (якщо не брати до уваги, що перебуває у в'язниці).

Щодо екстрадиції (у разі якщо суд з'ясує, що обвинувачення американської сторони небезпідставні) і продовження судової справи на Батьківщині, то про це говорити зарано. Тайська сторона тільки розпочала роботу над угодою, яка передбачає цю процедуру.

До речі, в Таїланді вже відбуває покарання наша громадянка Мамонтова. Більш як два роки тому місцевий суд обвинуватив її у торгівлі наркотиками і засудив до смертної кари. Після розгляду апеляції вирок було змінено на позбавлення волі на 30 років. За відсутності вищезгаданої угоди пані Мамонтова побачить Батьківщину вже бабусею. Хіба що за її доброї поведінки суд змилостивиться і знову перегляне вирок.

Але повернімося до Височанського. Якщо тайський суд ухвалить рішення про передання його американському правосуддю, то за американськими законами (якщо провину Височанського таки буде доведено) йому світить до 20 років позбавлення волі. І найпесимістичніший варіант: ці 20 років він теж може провести в американській в'язниці, оскільки зі США Україна також не має угоди про правову допомогу в кримінальних справах. При цьому затримка — за Вашингтоном, який відмовляється підписати угоду, вважаючи, що судова гілка влади в нашій країні не є незалежною.

Залежна чи незалежна? Відповідь на це запитання ми знаємо. Та хоч би як там було, заручниками невизначеності стали наші громадяни. І ті, чию вину вже доведено, і ті, чию — ні.

Наталя РІЗНИК.

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Руслан КУХАРЕНКО, в. о. начальника Головного управління охорони культурної спадщини і реставраційно-відбудовних робіт виконавчого органу Київради — КДМА:

«Як же треба не любити Україну, щоб так по-варварськи ставитися до стародавнього Києва!»

(Початок на 3-й стр.).

— Васько слухає та їсть... І хто ж цей Васько?

— Тисячу разів уже йшла мова і у пресі, і на всіх владних рівнях про узурпацію столичної містобудівної ідеології єдиною людиною, головним архітектором міста. Буквально донедавна ним був пан Бабушкін. Адже сьогодні реалії такі, що єдиним органом, що вирішує всі питання забудови стародавньої частини Києва, є містобудівна рада, яку той самий Бабушкін і очолював. А члени цієї ради — якщо і не власники приватних архітектурних майстерень, як сам колишній його голова, то співвласники прямо чи через найближчих родичів будівельних підрядних організацій. От і весь фокус.

Про рівень соціальної моралі, а отже, і відповідальності перед історією, цих людей я вже не кажу. Єдиний соціально-моральний аргумент, яким вони користуються, це ідіома про те, що місто повинно розвиватися. Хто заперечує? Але розвиток не є самознищення. Слава Богу, з'явилася надія, що такій узурпації прийшов кінець. Нещодавнім рішенням Київради — за пропозицією міського голови Олександра Омельченка — головним архітектором столиці затверджено авторитетного архітектора Василя Присяжнюка. Водночас він отримав статус заступника голови КДМА. І тепер культурна громада столиці має надію, що архітектурний вандалізм буде припинено.

Ми всі дружно і цілком справедливо засуджуємо матеріалізований, зокрема у руйнуванні багатьох історичних пам'ятників, антигуманізм більшовиків. Але навіть їм вистачило розуму в одному з генеральних планів розвитку Києва перенести діловий центр столиці на лівий берег. Щоб історико-охоронну його зону, вікову культурну спадщину залишити якомога в більшій схоронності, донести до майбутніх поколінь. До слова, цей генплан за більшовиків почали здійснювати — згадайте комплекс державних адміністративних будинків на лівобережжі по вулиці М. Раскової.

А сьогодні? З вуст усіх ідеологів незалежної нової України ми чуємо абсолютно гуманні промови. Але матеріалізуються вони в руйнуванні історичних архітектурних ансамблів древнього Києва, знищенні його ландшафтів, неповторного вигляду нашої столиці. Саме в історичній частині міста, як гриби після дощу, виростають багатоповерхівки адміністративних будинків, готелів, ділових центрів. Культурно-охоронна зона перетворюється на своєрідний Чикаго, де людині місця залишається дедалі менше.

Ви можете уявити, щоб у Празькому Граді поруч із соборами і замками виріс бетонно-скляний комерційний, адміністративний чи торгово-розважальний монстр? Чи зрізування екскаваторами ландшафтного пагорба, на якому і стоїть Празький Град?

А у нас? Нещодавно київська містобудівна рада затвердила проект забудови дніпровських схилів. Протягом століть вони формували візуальний вигляд нашого міста. Відповідно до Земельного кодексу України вся ця земля є особливо коштовною, і будь-які роботи на ній не можна починати без постанови Кабінету Міністрів і відповідного затвердження його Верховною Радою. А в Маріїнському парку вже триває будівництво житлового багатоповерхового будинку. Руйнуючи архітектурно-візуальну вісь «Пам'ятник Володимиру Хрестителю — колона Магдебурзького права», зводиться готельний комплекс с паркінгом і всіма супутніми торгово-розважальними закладами... Як же треба не любити Україну, щоб так по-варварськи ставитися до стародавнього Києва!

— Стоп, стоп, Руслане Івановичу! Це вже емоції. Адже ви наводите приклади прямого порушення законодавства. Кому, як не вам, з ними боротися? Що називається, бити в усі дзвони?

— А ми і б'ємо. Знову-таки, у рамках закону. Знаєте, який наш головний інструмент? Розпорядження. От сьогодні є, знову ж бабушкінський, проект забудови житловим комплексом Пейзажної алеї на території Дитинця. Проект виконано на замовлення Міністерства закордонних справ. Комплекс планують зводити неподалік місця, де лежить пам'ятний камінь з написом, який виконано старослов'янською в'яззю «Звідси є і пішла земля руська». Святе для кожного жителя України місце. Ми написали розпорядження, що без комплексу історико-охоронних заходів будівництво тут неможливе. Але...

— Якщо я не помиляюся, такий проект уже колись висувався...

— Правильно. Планувалося тут побудувати житловий будинок для академіків. Але самі академіки висунули могутні аргументи проти цього проекту. І їх почули. Аргументи — геологічні, історико-охоронні, естетичні, нарешті, моральні — актуальні й сьогодні.

Хоч як це дивно, але за старих часів тоталітаризму суспільну думку, принаймні в частині столичного містобудування, враховували практично завжди. А сьогодні... Ось за «круглим столом» у вашій газеті були конкретні і дуже корисні рекомендації усім владним структурам, зокрема правоохоронним органам. Навіть часткове виконання цих рекомендацій мало б позитивний ефект.

Узагалі, на мій погляд, попри те, що є безліч законодавчих і підзаконних актів, спрямованих на охорону культурно-історичної спадщини загалом і столиці зокрема, вкрай потрібно і актуально винести проблему на спеціальні слухання у Верховній Раді. Скажу більше. Необхідний спеціальний закон з чітко визначеною правовою відповідальністю за містобудівний вандалізм у столиці. Закон прямої дії. Принаймні наш стародавній Київ цього вартий.

— І останнє запитання. «Круглий стіл» рекомендував вашому відомству інформувати через пресу, зокрема і через нашу газету, громадськість столиці про факти порушення охоронного законодавства в столичному містобудуванні. У момент, коли тільки визріють такі наміри. Однак...

— Однак я і сам часто дивуюся про такі факти з газет. Використовуючи всілякі можливості, вандали від столичного містобудування навчилися спритно обходити наше управління. Ще і тому потрібен окремий закон України з охорони історико-культурної спадщини нашої столиці.

Бесіду вів Ігор НАУМЕНКО.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Розумний Святі Гори не обмине

На гористому березі Сіверського Дінця розташований дивної краси Святогорський Успенський монастир. Його багатовікова історія може бути ілюстрацією до непростої долі християнства. Одна з версій пов'язує появу монастиря з подіями VIII—IX століть: іконоборчою єрессю у Візантії і втечею в наші краї візантійських ченців. За часів російського панування — це найпівденніший монастирський форпост імперії в татарському степу, тому не раз зазнавав пограбувань. Пізніше був закритий Катериною II. Після відбудови його осквернили більшовики, а в роки Великої Вітчизняної він був зруйнований...

ФОТОРЕПОРТАЖ

Монастирські козаки відповідають за спідниці

Першими на території монастиря нас зустріли не ченці... а козаки. Військовий старшина, отаман Святогорського козачого куреня Сергій Коваленко і хорунжий, обозний Анатолій Шакера. Звання Сергія відповідає підполковницькому, Анатолія — лейтенантському. Чорна форма з лампасами на штанях, начищені до блиску чоботи, нагайки, а на кашкетах кокарди «козак з мушкетом» — символ українського козацтва. Ось тільки двоголовий орел на грудях отамана трохи бентежив.

У монастирі шанувальники волелюбних традицій не через зайву цікавість — на прохання церковного керівництва, забезпечують тут громадський порядок. Серйозні інциденти, звичайно, рідкість, а от спорудити з двох хусток імпровізовану спідницю й помістити її на затягнуту в джинси талію симпатичної відвідувачки — це будь ласка!

Їх «Червоними» назвали — а перефарбувати забули

Спочатку монастир був розміщений винятково в... крейдяній скелі, всередині якої були прокладені печери. Тут ченці могли сховатися від набігів кочівників, але умови життя були надзвичайно складні. Згодом ченці спустилися з печер «на поділ» і почали закладати храми в підніжжі скелі. Особливо вражає Миколаївська церква на Святій скелі. За розмірами вона невелика, але дотепер збереглася частина храму, вирубана просто з верхівки скелі!

Лихо прийшло сюди в 1787 році в образі імператриці Катерини II. Згідно з її указом Святогорський монастир було закрито, а все майно відписано до скарбниці. Відродилася обитель лише через 57 років завдяки новим власникам Святогір'я — князю Олександрові Потьомкіну та його дружині Тетяні. Була навіть ідея «перепрофілювати» монастир з чоловічого на жіночий. Але новий настоятель ієромонах Арсеній (згодом став архімандритом) був невблаганний — негоже жіночим кісткам лежати на чоловічих!

Відроджена святиня процвітала, поки до влади не прийшли більшовики. Не церемонячись, вони пограбували монастир і вигнали братів, пристосувавши християнську перлину під Будинок відпочинку для робітників Донбасу. А щоб і духу монастирського тут не було, перейменували Святі Гори на Червоні. І це при тому, що насправді вони крейдяні — тобто білі! Але й цього новій владі здалося замало і на сусідній горі спорудили 28-метровий пам'ятник «полум'яному вождю пролетаріату» Артемові. До того ж умудрилися зробити це так, що коли дивитися на революціонера з певної точки, його руки демонструють надто вже непристойний жест.

А храм Преображення Господнього все одно був би вище! У цьому побачили його провину і... підірвали. Згадують також, що за давніх часів хотіли побудувати церкву і на місці, де пізніше з'явився Артем. Але монастирський старець застеріг від цього кроку, сказавши, що «там стоятиме ідол».

Збулися і гарні пророцтва місцевих старців — щодо відродження Святогір'я. Воно розпочалося в 1992 році.

Ченці — бульдозером, відвідувачі — босоніж

Нині на території монастиря киплять роботи. Зводять нові храми на місці висаджених, реставрують старі будинки. Мені особливо запам'ятався бородатий чернець, котрий поважно їхав у ковші бульдозера. Поряд з величними кам'яними будівлями є в монастирі й невелика, недавно відбудована церква в ім'я Усіх святих, що в землі Руській просіяли. Її зроблено винятково з дерева, обнесено мальовничим парканом-частоколом. Церква така гарна, що відвідувачі не наважуються заходити взуті і залишають туфлі при вході. А в обладнаному в дворику басейні плавають карасі, яких можна годувати хлібом. Тут, на лоні дивовижної природи, ну ніяк не віриться, що вже XXI століття! Найцікавіше, що дерев'яна церква побудована місцевими майстрами з Донеччини. Бригаду з Ясинуватої очолює Віктор Милюта, колишній зварник, який перекваліфікувався на теслю.

Повернуто в Успенський собор чудотворну ікону Божої Матері Святогорської. Її прикрашено безліччю підвісок, монет, хрестиків, дукачів — усе це нібито дари людей, що зцілилися.

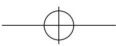
Сергій ХОМИНСЬКИЙ.
Фото Настасії СИРОТКІНОЇ.

Донецька обл.

Тут, на лоні дивовижної природи, ну ніяк не віриться, що вже XXI століття!

ПЛАТНЕ ЗДОРОВ'Я У СФЕРІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

Робота на аптеку

ФАРМА

Сьогодні мало хто з людей може похвалитися міцним здоров'ям. І скільки б ми не вимовляли застільних тостів «за здоров'я», воно від цього, на жаль, не додасться. А тому нам прямий шлях до аптеки.

Сам собі знахар

Помічено, що навіть той, хто «не працює на аптеку», відвідує її раз—два на рік. Середньостатистичний громадянин йде до аптеки за першої потреби — купити краплі в ніс, пігулку «від голови» чи презерватив.

Український ринок медикаментозних препаратів пропонує різноманітний асортимент переважно іноземних ліків. Утім, не варто забувати і про старі, перевірені вітчизняні засоби. Фармакологи стверджують, що ліки, виготовлені з української сировини, ефективніші для співвітчизника, ніж західний зразок.

Якщо в аптеці вам запропонують придбати добре

Анекдот

Лікар пацієнтові: «Прийміте перед сном дві таблетки, а завтра, якщо прокинетеся, ще дві».

розрекламований бальзам Біттнера, поцікавтеся, чи є в продажу вітчизняний аналог, що має такі самі властивості. Пам'ятайте, що приватна аптека зацікавлена в прибутку, тому презентує своїм клієнтам передусім дорогий товар. Мало того, часто аптекар є дилером тієї чи іншої фармакологічної фірми і за реалізацію її продукції одержує додаткову винагороду.

Для довідки:

На медикаменти (у розрахунку на одну людину) в країнах ЄС витрачається близько 250 євро, у Прибалтиці — 25 євро, у Росії — 9 євро, в Україні — 2,5 євро за рік.

Нам — наше за наші гроші

Міністерство охорони здоров'я України оголосило про створення державної програми забезпечення населення лікарськими засобами. Цей документ, нібито, має гарантувати народу доступність медпрепаратів, їх якість і безпеку. Мета цієї програми — виробити національну фармакологічну політику. У рамках якої незабаром повинні бути розроблені спеціальний перелік українських препаратів і стандарти лікування. Ці ліки випускатимуть наші фармапідприємства (всього в Україні їх 150, із яких 7 мають національний стандарт якості GMP). Ті препарати, що вітчизняна фармакологія не може випускати, робитимуть на спільних підприємствах або закуповуватимуть за кордоном.

За даними деяких економічних видань, імпорт на українському ринку ліків становить 46 відсотків від загального обсягу фармпродукції. І хоча минулої зими міністр економіки України, озвучуючи плани Кабміну, заявив, що найближчим часом вітчизняні препарати подешевшають відсотків на 25, реально ціни на ліки зросли. Фахівці пов'язують це подорожчання з 30 відсотковою аптечною фіксованою націнкою, встановленою, а точніше відновленою, торік.

В аптечній системі відсутні правила лікарського обороту: займаючися самолікуванням, хвора людина йде одразу до аптеки, минаючи лікаря. Актуальним стає питання безпеки. Адже, за даними спеціальних досліджень, у 60 відсотків випадків відвідування лікарів не закінчується виписуванням класичного рецепта (на бланку, з печаткою і підписом). І от тут на «допомогу» приходить реклама. Під її впливом, населення не тільки розщедрюється, а й поповнює армію хронічних хворих. При цьому ніхто ні за що не відповідає.

Ольга ВІТЕР.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

ДАТИ

Лікарі вчаться й після диплома

Київській медичній академії післядипломної освіти Міністерства охорони України виповнилося 85 років. Одне з базових відділень академії — лорвідділення Київської обласної клінічної лікарні, де пацієнти одержують кваліфіковані консультації й лікування за новітніми методиками.

На знімку: разом з професором Рустемом Абизовим прийом ведуть і курсанти академії.

ТЕРМОМЕТР

Після соски зразу «SOS»

В Івано-Франківську стартував проект «Здоров'я дітей — опікуємось разом». Він має мету зібрати кошти на закупівлю нового апарату УЗД для міської клінічної дитячої лікарні.

Акцію проводить міська благодійна фундація ім. Короля Юрія, головою правління якої є Павло Андрусяк. Узятися за такий проект її змусила невтішна інформація медиків про стан здоров'я дітей Івано-Франківська. Як повідомила головний лікар центральної міської дитячої клінічної лікарні Неля Ходак, нині з 45 тисяч дітей віком до 16 років, які мешкають у місті, лише 17 відсотків можна вважати здоровими. Близько 40 відсотків старшокласників мають хронічні захворювання. Однією з причин такої ситуації вона назвала неможливість діагностики захворювань дітей.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Радість на три села

У віддаленому поліському селі Переброди Дубровицького району відкрито сільську лікарську амбулаторію з денним стаціонаром на десять ліжок, лабораторією, терапевтичним і стоматологічним кабінетами. На її облаштування залучено кошти районного бюджету, допомоги і спонсори.

Новосіллю радіють мешканці сіл Будимля, Переброди і Жадень, які досі користувалися послугами маленького фельдшерсько-акушерського пункту, а щоб отримати більш кваліфіковану медичну допомогу, змушені були долати до райцентру Дубровиці понад шістдесят кілометрів.

Олександра ЮРКОВА.

ПРОБЛЕМА!

Тікайте від амброзії

Олександр Ганін щороку в серпні тікає з Кривого Рогу, де живе і працює начальником конструкторського бюро одного з великих машинобудівних підприємств. Від амброзії. У нього розвинулася гостра алергія на цю небезпечну рослину. Однак і в Кам'янці-Подільському на Хмельниччині, де мешкають Олександрові батьки, амброзія наздогнала втікача.

Ця рослина, випадково завезена із зерном з Америки (як свідчить енциклопедичний довідник), заполонила Запоріжжя, південь України, з'явилася і на Закарпатті, на околицях інших багатьох міст. Вона стала бідою для астматиків, людей із ослабленим імунітетом. Якщо пилок цієї рослини потрапляє на слизову оболонку (кон'юнктиву) очей, він спричиняє гострі напади сінної лихоманки. Довший контакт з амброзією загрожує гострими полінозами, на тлі яких швидко розвивається гостра форма бронхіальної астми, інші алергійні прояви. Медикаментозних методів порятунку від впливу амброзії на людину немає.

Віра ШПИЛЬОВА,

Хмельницька область.

У пошуках провокатора

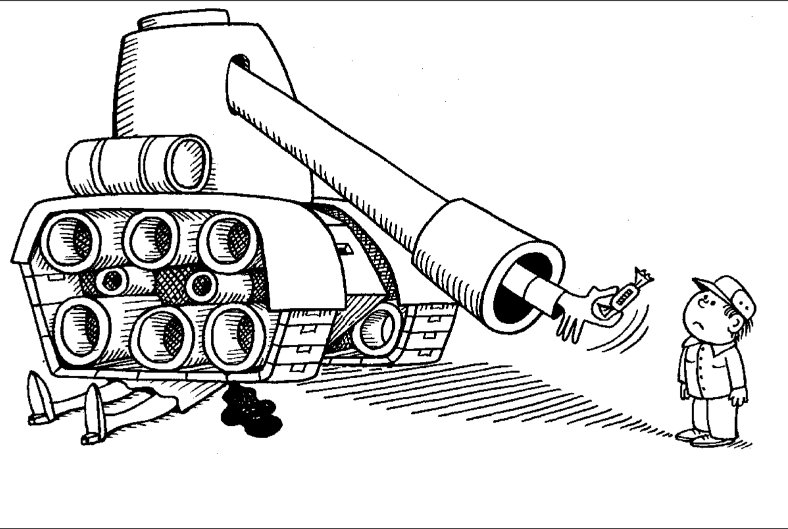
ЕПІДЕМІЯ

Селі Вербляни, що сусідить з Яворівським полігоном, триває епідемія. Від хронічних бронхітів і тонзилітів страждають здебільшого діти. А дорослі намагаються зрозуміти, що стало причиною масового захворювання дихальних шляхів у жителів села.

Головна версія — військові навчання, що проходили на полігоні із застосуванням бронетанкової техніки. Однак представники Західного оперативного командування спростовують зв'язок між навчаннями і епідемією. Хоча деякі вербляни нібито спостерігали над полігоном після чергових стрільб якийсь «гриб»... Медики не виключають, що збудником захворювання міг стати вірус грипу типу А.

— Якщо взяти до уваги клінічні вияви захворювань, то ці симптоми можуть бути спричинені і природними явищами, що спровокували відповідну реакцію органів дихання, — припускає заступник Міністра охорони здоров'я України Володимир Загородній.

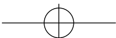
Він сумнівається, що епідемія спричинена діями військових. За словами Володимира Загороднього, якби навчання справді спровокували масове захворювання мирних жителів, то військові теж заразилися б. Але, за його даними, серед людей у погонах таких, що занедужали, немає.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Нині у районі епідемії працює кілька комісій, у тому числі комісія, очолювана начальником управління профілактики інфекційних захворювань Міністерства охорони здоров'я України Людмилою Мухарською. А поки, як стверджують у медичному міністерстві, ситуація перебуває під контролем, естафету захворювання перехопило сусіднє з Верблянами село Коти.

Ольга ВАУЛІНА.

ДАЛІ БУДЕ

Від ведучого

Сьогоднішня сторінка має девіз «У що ми інколи віримо». Адже людина вірить завжди — у Бога чи у його відсутність, у те, що гірше не буде, чи в те, що буде й не таке. Віра допомагає нам не втрачати оптимізму, незважаючи на всі життєві колізії. От один мій колега на запитання про віру сказав: «Віра має бути блондинкою...».

Ірина БУЛАНЕНКО.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

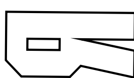
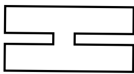
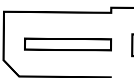
Не стріляйте в батюшку

Як настає осінь, до редакції телефонує давній друг нашої газети, старий полковник Григорій Station Station

— Аякже! Навіть комуністи згадували! Парторг нашого 90-го полку 95-ї стрілецької дивізії Турчин, з Черкас родом — хрестився, бо розумний був чоловік. Або ще був у нас Сергій Леонтьєв, колишній льотчик, потім артилерист. І от у Севастополі, на 30-й батареї, сіли вони в коло, їдять кашу з казанків. І тут прямо посеред їхнього кола впала міна. Не розірвалася. Ну — мертва пауза! А Леонтьєв, з повним ротом каші, каже дуже серйозно: «Хлопці, давайте помолимось, щоб таких мін падало побільше!» Сміялись з нього — але то потім. Та найцікавіше було таки під Одесою. 18 серпня 1941-го був великий бій під станцією Карпове, бо вже на 22 число Гітлер призначив парад в Одесі. Наш батальйон тоді стояв по один бік насипу, а батальйон мого приятеля Яші Бреуса — по другий бік. Яша був одесит, дуже веселий. І от на його батальйон поперли танки, а за ними — дивізія румунських королівських гвардійців. Могли зім'яти запросто. Це був шок. Бреус сідає на коня й летить перед нашими траншеями, красиво так! Коня вбили, але Яша точно вгадав момент: наші від шоку оговталися, а румуни на мить остовпіли. Далі Бреус пропустив над своїми траншеями ті танки (їх потім зупинила артилерія) — і батальйон побачив перед собою тих гвардійців при всьому параді, а попереду йшов піп — у ризі, з хрестом. Бреус скомандував: «У попа не стріляти!». І піп лишився живий, дременув, його впіймали моряки з іншого батальйону й представили комдиву. Вся дивізія про це чула. Коли ввечері до нас приїхав командир дивізії генерал Воробйов і спитав у Бреуса, як вдалося зупинити гвардійців, той відповів з одеською серйозністю: «З Божою поміччю, товаришу генерал!». І всі засміялись, навіть комісар дивізії Мельников, атеїст, котрий жодних згадок про Бога не прощав. А Яша Бреус став Героєм Радянського Союзу. А ви кажете...

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Цього дня

■ 1632 р. Корсунська рада. Одна з козацьких рад, що відбувалися у зв'язку з посиленням польського гніту. ■ 1907 р. Народилася льотчиця Поліна Осипенко, одна з перших жінок — Героїв Радянського Союзу. ■ 1922 р. У Радянській державі випущено перший легковий автомобіль. ■ 1938 р. Загинув Гнат Хоткевич, письменник, актор, бандурист. ■ 1961 р. У Переяславі-Хмельницькому відкрито монумент на честь 300-річчя возз'єднання України з Росією. ■ 1970 р. Олександру Солженіцину присуджено Нобелівську премію з літератури. ■ 1991 р. Верховна Рада прийняла закон про громадянство України.

ЗА КУЛІСАМИ

Бог ховається в деталях

Театр часто називають храмом мистецтва, хоч досі не скінчено дискусію: а чи не є він бісівським дійством. У кожнім разі, аж ніяк не все, що там робиться, є справою боговгодною.

З огляду на це варто згадати одного з фаворитів нинішнього фестивалю «Мистецьке березілля» — а саме харківський «Театр 19» (названо так, бо вперше вийшов на публіку торік, 19 травня). В серйозного бритоголового режисера Ігоря Ладенка та його акторів київська публіка закохалася з першого погляду, коли харків'яни показали свою виставу «Павло I». Не будемо цю виставу рецензувати, зупинимося лиш на одній деталі. Такі деталі в театрі рідкісні, вони тривають секунду чи й менше, але щоб розповісти про них, секунди ніяк не вистачить. Про такі деталі кажуть: у них ховається Бог.

...У виставі «Павло I» — троє персонажів, усі — грішники, і для всіх настає хвилина, коли кожен нормальний чоловік тієї епохи мусив би перехреститися. Але! В акторів «Театру 19» — промовиста пластика: вони лиш позначають початок хресного знамення — й не завершують його! Це одне з тих маленьких чудес театру, коли незавершений жест справляє більше враження, аніж завершений. Ось царевбивця граф Пален підносить пальці до лоба — і раптом рвучко викидає руку вбік диригентським жестом, точно втрапляючи в такт військового маршу! Такий жест вартий монологу. Втім, дещо можна сказати банальними словами: в цьому театрі вірять у силу своєї професії й добре розуміють, що не варто храм мистецтва плутати з будь-яким іншим храмом.

Христофор ГРУША.

На знімку: Сергій Бабкін (Павло) та Олександр Маркін (граф Пален) у виставі «Павло I».

ФЕСТИВАЛІ

Фортуна теж любить мультики

Будь-який кіноконкурс цінний хорошими картинами. «Наш фестиваль — це чудово!» Так стверджують організатори X Міжнародного фестивалю анімаційних фільмів «Крок». З 600 мультфільмів-претендентів на конкурс відібрано 157 кращих картин. Глядачі Києва, Запоріжжя, Дніпропетровська, Одеси, Севастополя побачили роботи мультиплікаторів з 35 країн світу.

За різними світовими рейтингами «Крок» займає 3—4-те місце серед авторитетних оглядів анімації. Цьогорічний фестиваль десятий, хоча йому виповнилося вже чотирнадцять. Щороку з різних причин виникала загроза, що він не відбудеться. Але фортуні, як і всім нам, напевно, подобаються мультфільми. Хоча енергія його організаторів і атмосфера заходу — це теж дещо особливе.

Нагадаємо, що «Крок» — спільний україно-російський проект. За час існування конкурсу команда фестивалю практично не змінилася: харизматичні співпрезиденти Давид Черкаський з української та Едуард Назаров з російської сторони, енергійний капітан — гендиректор фестивалю Ірина Капличнa, чарівний кінознавець Алік Шпилюк, ініціативна директор програм Наталя Лукініх, цьогорічний голова журі Михайло Алдашин, який не припиняє малювати навіть на прес-конференціях. Коли за серйозну справу беруться люди з таким теплим, непоказним почуттям гумору — подія стає явищем.

Але справжнім явищем у день відкриття фестивалю в Києві стало піщане шоу угорця Ференца Цако. Коли насипати пісок на основу, помалювати по ньому рукою і спроектувати це на екран, глядач бачить картинку. Під пальцями Ференца Цако ці сюжетики змінювалися одна за одною, простими рухами він створював ціле життя — історію про створення світу. До речі, пісок з озера Балатон майстер привіз із собою — не погодився на жоден вид українського матеріалу, запропонованого організаторами фестивалю.

Одна з основних тез нинішнього «Кроку»: кращу анімацію роблять студенти. Член відбіркової комісії білорус Михайло Тумеля сказав: «Сьогодні прийшла серйозна зміна у всій світовій анімації. Це нова сильна хвиля, яка витісняє старше покоління. На нинішньому фестивалі дуже багато цікавих дебютів». У цій категорії і фільм нашого співвітчизника Олександра Лавринишина «Next» («Наступний»). Цьогоріч за бюджетні кошти у нас не знято жодного повнометражного ігрового фільму, з тих самих причин на фестивалі не було ні українського мультсеріалу, ні повнометражного фільму. Однак одинадцять учасників — це теж чимало (ми все-таки догнали й перегнали США — представлено десять наших картин). Серед них: «Модель альтернативного світу» Олександра Жукова, «Компромікс» Євгена Сивоконя, «Пил» Валерія Козаренка. Та найбільше українських фільмів у категорії прикладної анімації — кліпи, рекламні ролики, телевізійні заставки.

Слід сказати, що «Крок» не єдине явище у вітчизняному кіношному житті. Практично одночасно у Києві відбувся III фестиваль-майстерня виняткового кіно «Українські альтернативи». За словами автора проекту Олександра Рутковського, завдання фестивалю аналізувати не фільми, а процеси в українському кінематографі. Цього разу «Українські альтернативи» присвячені темі «Містика і релігія на екрані — фантазія і віра в людині».

Ольга СРІБНА.

Магнетизм Дачмиру

Урочище Дачмир поблизу села Вільбівне Острозького району на Рівненщині в усі часи притягувало людей: наших предків — родючими землями на берегах Горині, сучасників — тим, що тут можна пізнати минувшину. Тут проводять археологічні розкопки, які не розчаровують археологів та істориків.

— В урочищі Дачмир ми розкопали кілька поселень середини V тисячоліття до нашої ери та I тисячоліття до н. е., — розповідає керівник археологічної експедиції, завідувач відділу нумізматики Державного історико-культурного заповідника міста Острог Олександр Позіховський. — У віднайденому поселенні лендель-полгарської культури (найдавнішому в цьому урочищі) знайшли керамічний посуд, кам'яні і кремневі вироби різного господарського призначення. Унікальна знахідка — миска, на якій гравійоване зображення найдавнішого в Європі борознувального знаряддя. Ця знахідка на п'ятсот років старіша за відоме зображення цього знаряддя праці, знайденого під час розкопок у селі Хрінники Демидівського району експедицією Інституту археології Національної академії наук України під керівництвом Дениса Козака. А ще Дачмир порадував нас цікавими знахідками трипільської культури: знаряддями праці, розписним посудом, глиняними фігурками людей, які дають нам можливість простежити зв'язки наших предків із сусідніми племенами центральної та західної Європи.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Спецназ — трохи більше, ніж життя

ПРОФЕСІЯ

Ліс, гори... Для кого — чарівний пейзаж, а для кого — чудове місце відпочинку. Для них — ідеальна місцевість для потайного пересування. «Нормальні» люди звикли долати відстані стежинами, шляхами, шосе й автобанами. Вони, під час виконання завдань, хоч і проходять на своїх двох найдовші маршрути, уникають доріг. Утім, як і будь-яких місць, де можна зустріти людей. Вони — спецназ Збройних Сил України.

Завдання спецназу — знищення об'єктів у тилу противника. У глибокому тилу. Тобто коли «навколо самі вороги». І будь-яка помилка — це стовідсоткова загибель усієї групи. Може, тому кожний із них зобов'язаний бути суперменом. Уміти те, що звичайній людині не дано та й ні для чого: знати медицину, спати в лісі або в снігу, стріляти з усього, що хоча б теоретично може стріляти, орієнтуватися на незнайомій місцевості, цілодобово обходитися без їжі, проходити величезні відстані зі зброєю і спорядженням, а це мало не центнер!

Полковник Юрій Серветник служить у спецназі усе, як то кажуть, свідоме життя. Сьогодні він, офіцер Головного управління розвідки Міністерства оборони України, — головний суддя змагань розвідувальних груп спеціального призначення Збройних Сил. Такі змагання, де свою майстерність показують спецназівці всіх частин і підрозділів нашої армії, проводять щорічно. Цього року вони відбулися в Хмельницькій області.

До полковника Серветника підходить командир однієї із груп спецназу. Образа: судді несправедливо, на думку молодого офіцера, нарахували його групі штрафні бали. За умовою одного із завдань змагань група в лісі захопила автомашину і «язика» (їхню роль грають офіцери Головного управління розвідки, які досконало володіють кількома іноземними мовами кожний). Перекладач групи перевів документи, що віз із собою «язик», і допитав полоненого. За кожну помилку в перекладі — 10 штрафних балів. Юрій Степанович заспокоює командира: не турбуйся, я особисто перевірятиму результати роботи перекладача.

Офіцер іде щасливий — Серветник несправедливості не допустить. Цього полковника спецназівці боготворять, для них він — вища істота, напівбог. А заслужити хоча б повагу цих небагатослівних, міцних хлопців ой як непросто. В екстремальних умовах (а спецназ — це суцільний екстрим) слабкості й недоліки кожного як на долоні. І служба тут — це не робота в обивательському розумінні. Спецназ — це життя, і навіть трохи більше.

Фото Сергія ПОПСУЄВИЧА.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 0311185. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

